

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

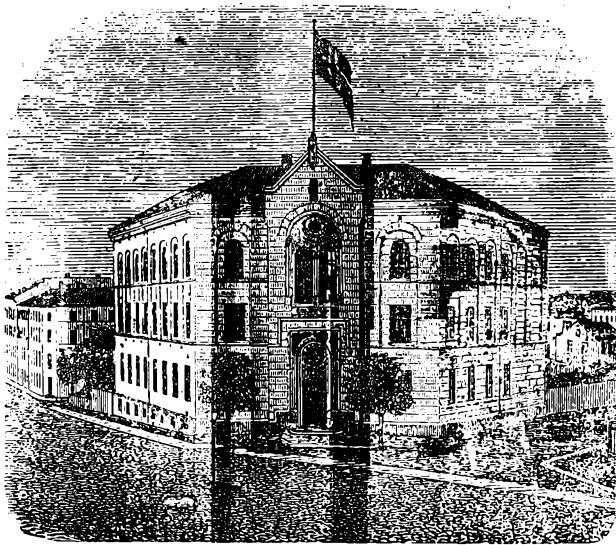
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

GJERTSENS SKOLE.

AARSBERETNING.

1891.

GJERTSENS SKOLE.

AARSBERETNING

FOR SKOLEAARET 1890—91.

Paa interessentskabets vegne

udgivet

af

M. GJØR,
skolens bestyrer.

KRISTIANIA.

TRYKT I H. TANGENS BOGTRYKKERI.

1891.

Indholdsfortegnelse.

<i>Skolefterretninger for 1890—91:</i>		Side.
I.	Skolens lærerpersonale	7
II.	Disciplenes antal m. m.	9
III.	Fagfordelingen	11
IV.	Timefordelingen.	15
V.	Undervisningen:	
A.	Smaaskolen	16
B.	Middelskolen og gymnasierne:	
De boglige fag	18	
Skrivning.	31	
Tegning	31	
Gymnastik	33	
Sang	33	
Sløid	34	
VI.	Afgangsexamener	35
VII.	Om skolens sanitære forhold	40
VIII.	Skolepenge og fripladse	42
IX.	Almindelige bestemmelser	44
X.	Bemærkninger.	45

Skolefterretninger

for

1890—91.

Skolens lærerpersonale.

Ved udgangen af skoleaaret 1889—90 fratraadte løjtnant *O. Jølsen*. og som nye lærere ansattes stipendiat dr. phil. *A. Torp*, cand. mag. *H. Kinck*, cand. mag. *Chr. Brinckmann*, cand. real. *O. B. Schjelderup*, løjtnant *C. Olsen* og cand. theol. *J. A. Ottesen*. Da kandidaterne *Brinckmann* og *Ottesen* i februar maaned igjen fratraadte for at gaa over til anden virksomhed, antoges endvidere som nye lærere cand. theol. *Joh. Løken* og cand. mag. *P. Wettergreen*.

I begyndelsen af april blev kaptein *Hjalmar Nielsen* syg og døde den 8de mai efter 17 aars virksomhed ved skolen. Han var en dygtig og samvittighedsfuld lærer, hvis mangeaarige arbeide skolen vil mindes med taknemmelighed.

I skoleaaret 1890—91 har følgende lærere og lærerinder havt fast ansættelse ved skolen:

a) Interessentskabets medlemmer*)

M. Gjør, cand. mag., f. 1840, bestyrer ved skolen siden dens oprettelse i 1869, enebestyrer siden 1889.

A. Nærup, cand. real., f. 1851, inspektør siden 1878, ansat som lærer 1876.

L. F. Bratt, cand. philos. f. 1851, ansat 1875.

L. Brinckmann, cand. mag., f. 1862, ansat 1884.

A. Elhassen, cand. philos., f. 1853, ansat 1873.

B. B. L. Kaalaas, cand. real., f. 1851, ansat 1884.

b) De øvrige lærere og lærerinder:

E. Johanssen, cand. philos., f. 1843, ansat 1869.

*) Om interessentskabets stiftelse og ordning se skolens aarsberetning for 1888—89.

- J. Heyerdahl*, f. 1849, ansat 1869.
P. Larsen, f. 1850, ansat 1870.
B. Bomhoff, f. 1850, ansat 1871.
J. Aubert, f. 1846, ansat 1874.
Hj. Nielsen, kaptein, f. 1844, ansat 1874.
J. Schram, cand. mag., f. 1847, ansat 1874.
H. Siewers, cand. philos., f. 1821, ansat 1874.
E. Heyerdahl, f. 1858, ansat 1877.
O. Grøndahl, sanginstruktør, f. 1847, ansat 1880.
Y. Brun, cand. theol., f. 1862, ansat 1884.
Sig. V. Odland, dr. theol., universitets-stipendiat, f. 1857, ansat 1886.
Thv. Prebensen, cand. mag., f. 1860, ansat 1888.
Th. Holtfodt, premierløjtnant, f. 1863, ansat 1888.
J. Chr. Selmer, kaptein, f. 1852, ansat 1889.
L. Bentzen, premierløjtnant, f. 1864, ansat 1889.
H. Eger, sløidlærer og seminarist, f. 1853, ansat 1889.
K. Løvdahl, sløidlærer, f. 1864, ansat 1889.
L. Waage, cand. mag., f. 1868, ansat 1889.
A. Torp, dr. phil., universitets-stipendiat, f. 1853, ansat 1890
 (udligere lærer ved skolen 1882—88).
H. Kinck, cand. mag., f. 1865, ansat 1890.
Chr. Brinchmann, cand. mag., f. 1864, ansat 1890.
O. B. Schjelderup, cand. real., f. 1863, ansat 1890.
C. Olsen, premierløjtnant, f. 1863, ansat 1890.
J. A. Ottosen, cand. theol., f. 1867, ansat 1890.
Joh. Løken, cand. theol. f. 1865, ansat 1891.
P. Wettergreen, cand. mag., f. 1865, ansat 1891.

Længere vikariater i skoleaaret har været besørgede af cand. mag. *J. Worm Müller*, cand. mag. *H. Smith* og stud. real. *L. Knudsen* samt frøkenerne *S. Bonnevie* og *S. Nielsen*.

Skolens læge er fhv. overlæge *H. Gjør*, ansat 1889.

Skolens kasserer og sekretær er frøken *H. Fleischer*, ansat 1879.

Skolens vagtmester er *Paul Olsen*, ansat 1891.

II.

Disciplenes antal m. m.

Skolen omfatter smaaskole (3 klasser), middelskole (6 klasser), realgymnasium (3 klasser) og latinalgymnasium (3 klasser). I skoleaaret var alle middelklasser delte i 2 parallele afdelinger; realgymnasiets 2den klasse var ikke i virksomhed.

a. Disciplenes antal.

Klasse.	Ved udgangen af 3dje kvartal 1890.	Ved udgangen af 4de kvartal 1890.	Ved udgangen af 1ste kvartal 1891.	Ved udgangen af 2det kvartal 1891.
Smaaskolen	75	75	77	77
Middelskolen I	31	32	32	31
II	33	33	32	29
III	37	37	36	35
IV E . .	19	19	19	19
IV L . .	15	14	13	13
V E . .	23	25	24	23
V L . .	10	10	9	9
VI E . .	24	24	24	23
VI L . .	19	19	19	19
Realgymnas. 1	10	11	11	11
3	12	13	13	9
Latingymnas. 1	4	4	4	4
2	7	7	7	7
3	14	14	14	9
Samlet antal	333	337	334	318

b. *Disciplenes aldersforhold.*

Gjennomsnittsalder i de forskjellige klasser ved begyndelsen af skoleaaret:

Klasse.		Aar	Normalalder. Aar.
Smaaskolen	1	6 ² ₁₂	6
	2	7 ² ₁₂	7
	3	8 ⁶ ₁₂	8
Middelskoleu	I	9 ² ₁₂	9
	II	10 ⁷ ₁₂	10
	III	11 ⁵ ₁₂	11
	IV	12 ⁶ ₁₂	12
	V	13 ⁶ ₁₂	13
	VI	14 ⁶ ₁₂	14
Realgymnas.	1	15 ⁶ ₁₂	15
	3	17 ⁷ ₁₂	17
Latimgymnas.	1	15 ⁶ ₁₂	15
	2	16 ¹⁰ ₁₂	16
	3	16 ⁴ ₁₂	17

c. *Disciplenes hjemstavn.*

27 disciple var udenbys, 21 fra landdistrikter, 6 fra andre byer.

III

Fagfordelingen.

Gjør:

Norsk i 3 Lg., 3 Rg. og 2 Lg.	6 timer	
Historie i 3 Lg. & Rg.	3 —	
Geografi i 3 Rg. og 1 Rg. (til april)	1 —	
Tysk i 1 Lg. & Rg.	1 —	
Latin i V b	7 —	
		18 timer.

Nærup:

Mathematik i 2 Lg.	3 timer	
Regning i VI b, V b og IV b	17 —	
Naturfag i III	4 —	
		24 timer.

Bratt:

Latin i 3 Lg. og IV b	16 timer	
Oldnorsk i 3 Lg. & Rg. og 2 Lg.	4 —	
Tysk i VI og V b	10 —	
		30 timer.

Brinckmann:

Fransk i 3 Lg. & Rg., 2 Lg. og 1 Lg. & Rg.	9 timer	
Engelsk i 3 Rg., 1 Rg. og VI a	14 —	
Græsk i 2 Lg.	6 —	
Latin i VI b	7 —	
		36 timer.

Eliassen:

Mathematik i 3 Lg., 2 Rg. og 1 Lg. & Rg.	13 timer.	
Regning i VI a, V a og IV a	17 —	
		30 timer.

Kaalaas:

Naturfag i 3 Rg., 1 Rg., VI, V, IV og II	28 timer.	
Regning i III b	5 —	
Geografi i 3 Rg.	1 —	
		34 timer.

Johanssen:

Norsk i VI b, III b og II a	13 timer.	
Tysk i II a	5 —	
Historie i VI b og V b	5 —	
		23 timer.

J. Heyerdahl:

Norsk og tysk i II b	10 timer	
Norsk, tysk, historie, regning og tegning i I a	18 —	
Tegning i I b	1 —	
		29 timer.

P. Larsen:

Alle fag i 2 S.	24 timer.	
Sang i I og 3 S.	2 —	
Skrivning i II a	3 —	
		29 timer.

B. Bomhoff:

Religion, norsk, tysk, historie, skrivning og regning i I b	23 timer.	
Religion og historie i II a	6 —	
		29 timer.

J. Aubert:

Alle fag (undt. sang) i 3 S.	29 timer.	
Historie i III b og II b	6 —	
		35 timer.

Nielsen (til april):

Tegning i II—VI.	12 timer.	
Skrivning i I a, II b og III	10 —	
		22 timer.

Schram:

Engelsk i V a	5 timer.	
Tysk i IV og III	18 —	
Frausk i VI a og V a	4 —	
		27 timer.

Siewers:

Geografi i I—VI	28 timer.	
Historie i V a og IV	8 —	
		36 timer.

E. Heyerdahl:

Alle fag i I S	24 timer.	
Religion i I a	3 —	
		27 timer.

Grøndahl:

Sang i gymnasierne samt i IV—II	4 timer.	
Fællessang med de samme klasser	1 —	
		————— 5 timer.

Brun:

Religion i VI a, V, IV b og III b.	11 timer.	
Norsk i 1 Lg. & Rg. (fra februar) og VI a	6 —	
		————— 17 timer.

Dr. Odland:

Religion i 3 Lg., 3 Rg., 1 Lg. & Rg. og VI b	8 timer.

Prebensen:

Latin i II Lg. & I Lg.	13 timer.	
Norsk i V a og III a	8 —	
Tysk i V a	4 —	
		————— 25 timer.

Holtfodt:

Tegning i 3 Rg.	2 timer.

Selmer:

Gymnastik i gymnasierne og VI—III.	15 timer.

Bentzen:

Gymnastik i II og I.	6 timer.

Eger & Løvdahl:

Sløid i VI—II	16 timer.

Waage:

Engelsk i IV a	5 timer.	
Fransk i VI b og V b	4 —	
		————— 9 timer.

Dr. Torp:

Græsk i 3 Lg.	6 timer.

Kinch:

Græsk i 1 Lg.	6 timer.	
Norsk (fra februar) i V b og IV	11 —	
		————— 17 timer.

Chr. Brinchmann (til februar):

Historie i 2 & 1 Lg. og Rg., VI a	
og III a	9 timer.
Norsk i 1 Lg. & Rg., V b og IV	14 —
	<u> </u> 23 timer.

Schjelderup:

Regning i III a og II	13 timer.

Olsen:

Tegning i 1 Rg.	2 timer.

Ottesen (til februar):

Religion i IV a, III a og II b	8 timer.

Løken (fra februar):

Religion i IV a, III a og II b	8 timer.

Wettergreen:

Historie (fra februar) i 2 & 1 Lg. og	
I Rg., VI a og III a	9 timer.
Geografi (fra april) i 1 Rg.	1 —
	<u> </u> 10 timer.

IV.
Timefordelingen m. m.
 (Undervisningstimen — 45 min.).

Fag.	Smaaskolen.			Middelskolen.						Latingymn.			Realgymn.	
	1	2	3	I	II	III	IV	V	VI	1	2	3	1	3
Religion	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1	1	2	1	2
Norsk og oldnorsk . . .	12	12	10	} 9	5	5	4	3	3	3	4	4	3	4
Tysk					5	5	4	4 E 3 L	4 E 3 L	1	1	2	1	2
Fransk								2	2	4	3	2	4	2
Engelsk							5 E	5 E	5 E			2	4	5
Latin							7 L	7 L	7 L	9	9	9		
Græsk										6	6	6		
Historie			3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3
Geografi		4	3	4	2	2	2	2	2				1	2
Regning og matematik	6	5	5	5	4	5	5	6	6	2	3	3	5	5
Naturfag					2	2	2	3	2				5	5
Skrivning	3	5	5	3	3	2								
Tegning				1	2	2	2 E	1 E	1 E				2	2
Sang ¹⁾		1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1
Gymnastik				3	3	3	3	4	4	5	5	5	5	5
Sløjd					2	2	2	2	2					
Sum	24	30	30	32	35	35	35	36	36	35	35	35	35	36

¹⁾ Klasserne fra II har havt 1 fællestime maanedlig i samsang (om eftermiddagen).

I *gymnasierne* har følgende kombinationer fundet sted: 3 Lg. og 3 Rg. har været kombinerede i oldnorsk, fransk og historie, 1 Lg. og 1 Rg. i religion, norsk, tysk, fransk, historie og i matematik (3 timer). Desuden har 2 Lg. havt undervisning i historie sammen med 1 Lg. & 1 Rg. og i latin 5 timer sammen med 1 Lg.

Alle middelskolens klasser har været delte i parallelklasser (*a* engelsklinje, *b* latinlinje).

V.

Undervisningen.

Følgende pensa er gennemgaaede i skoleaaret:

A. *Smaaskolen.*

1ste klasse.

Religion (3 timer). Af bibelhistorien fortæltes og gjengaves det vigtigste af 1ste mosebog og enkelte afsnit af Jesu levnet. Nogle lette salmer lærtes.

Norsk (12 timer). Gjennem skriv-lyd-læse-metoden indøvedes ren og sammenhængende læsning af latinsk og norsk tryk. *Hansens* læsebog for begyndere læstes ud og repeteredes. I det sidste halvjaar havde eleverne lidt hjemmearbejde; de fik korte lekser i læsning og skrev afskrift og diktat paa skolen. Anskuelsesøvelser efter *Sanbergs* billeder.

Regning (6 timer). Tallene indtil 100. Rækketælling benyttedes meget. Lette additionsstykker. Hovedregning. I de sidste maaneder lidt hjemmeregning i bog.

Skrivning (3 timer). De smaa og store bogstaver efter afskrift paa vægtavlen eller i skrivebogen, først paa tavle, senere i skrivebog; taktskrivning.

2den klasse.

Religion (3 timer). Det gamle testamente efter mundtlig fortælling. Budene lærte og gennemgaaede uden Luthers forklaring. *Vogts* lille bibelhistorie benyttedes som grundlag. Salmer.

Norsk (12 timer). *Pauss* og *Lassens* læsebog 1ste del fra side 39 til side 193. Det læste gennemgaaet og tildels fortalt igjen af børnene. Digte udenad en gang om ugen. Afskrift to gange om ugen, det sidste halvaar diktat.

Geografi (4 timer). Først de geografiske grundbegreber og benævnelser, jorden, dens skikkelse, bevægelse o.s.v. Siden verdensdele og verdenshave, Europa med lande, hovedstæder, vigtigste havbugter, indsøer, elve, fjelde. Norge temmelig udførlig. Til støtte for hukommelsen benyttet *E. Heyerdahls* geografiske schema.

Regning (5 timer). Paa tavlen regnet additions-, subtraktions- og multiplikationsstykker, de sidste med tosfret multiplikator. I hovedet regnet med alle fire regningsarter. Tal læst indtil hundrede tusender. Regnestykker hjemme 1—2 gange i ugen.

Skrivning (5 timer). 4 hefter af *Hj. Nielsens* skrivebøger; takt-skrivning. Desuden ogsaa sammenskrift i dobbeltlinjeret, ti-linjet skrivebog.

Sang (1 time). Lette sang- og salmemelodier, indøvede og af-sungne i enstemmigt kor.

3dje klasse.

Religion (3 timer). Det nye testamente og lidt af kirkens historie i de første aarhundreder efter *Vogts* lille bibelhistorie. De 3 trosartikler og Fadervor er lært mundtlig og forklaret. Salmer.

Norsk (10 timer). *Pauss* og *Lassens* læsebog 1ste del med tillæg fra side 193 læst og repeteret. Indholdet gennemgaaet og gjenfortalt. Diktat 2 gange ugentlig. Udenadskrift 1 gang ugentlig. Afskrift hjemme 4 gange ugentlig. Digte.

Historie (3 timer). Fortælling af Norges ældste historie til Norge under Folkungerne. Lidt af sagnhistorien. *S. Pettersens* momenter benyttede.

Geografi (3 timer). 2den klasses pensum repeteret; desuden lært udførligere Sverige og Danmark. *E. Heyerdahls* geografiske schema benyttet.

Regning (5 timer). Tavleregning i alle 4 regningsarter, Hovedregning ligeledes med alle 4 regningsarter. Tal læst indtil hundrede millioner. Regnestykker hjemme 1 gang ugentlig.

Skrivning (5 timer). 5 hefter af *Hj. Nielsens* skrivebøger; takt-skrivning. Sidst i aaret sammenskrift i ti-linjet skrivebog.

Sang (1 time). Som i foregaaende klasse.

B. Middelskolen og gymnasierne.

Religion.

I (3 timer). *Vogts* mindste bibelhistorie repeteret. — Katekismens 5 parter; deraf 1ste part med Luthers forklaring. — Bønner. Salmer.

II (3 timer). Af *Brun* og *Platous* bibelhistorie fra begyndelsen til kongernes tid. Af katekismen de 3 første parter med Luthers forklaring. Salmer.

III (3 timer). Af *Vogts* bibelhistorie for borgerskoler (1 time) fra § 60 til «Det nye testamente». — Repetition af katekismens 3 første parter; «Sentenser af Guds ord» samt enkelte salmer.

IV (2 timer). Af *Vogts* bibelhistorie for borgerskoler det nye testamente til «Palmesøndag». — Af Pontoppidans forklaring (*Sverdrups* udgave) 1ste part og halvdelen af 2den part. — Enkelte salmer.

V (2 timer). *Vogts* bibelhistorie for borgerskoler fra «Palmesøndag» ud lærebogen. Det hellige lands geografi mundtlig gennemgaaet. — Af Pontoppidans forklaring (*Sverdrups* udgave) 2den og 3dje part.

VI (2 timer). *Vogts* bibelhistorie for borgerskoler repeteret. — Af Pontoppidans forklaring de 2 sidste parter, hvorhos lærebogen repeteredes.

- I Rg. (1 time). *Vogts* kirkehistorie fra begyndelsen indtil «Schweizer-reformationen».
- III Rg. (2 timer). *Nissens* kirkehistorie repeteret. — Johannes evangelium (med *J. N. Bruns* forklaring) gennemgaaet fra kap. 4; derefter repetition.
- I Lg. (1 time). Som i I Rg.
- II Lg. (1 time). *Vogts* kirkehistorie fra reformationen tilende. Johannes evangelium kap. 1—3 fortolkedes efter den græske tekst.
- III Lg. (2 timer). Som i III Rg., kun at evangeliet fortolkedes efter den græsk tekst.

Norsk og oldnorsk.

- I (9 timer i 1ste, 5 timer i 2det halvaar). Læsning efter *Pauss* og *Lassens* læsebog (II, 1). Gjenfortælling. Digte lærte udenad 1 gang ugentlig. — Begyndelsesgrundene af grammatiken indøvede gennem *Platous* eksempel-samling til § 15. Af *Hofgaards* grammatik læst indledningen, §§ 1—23. Verbet indøvet efter «Tillæg til den norske og tyske grammatik». Diktat 2 gange ugentlig, 6 á 8 linjer; skilletegnene dikterede. Afskrift hjemme (væsentlig i 1ste halvaar).
- II (5 timer). Læsning efter *Pauss* og *Lassens* læsebog (II, 2). Enkelte digte lærte udenad. Af *Hofgaards* grammatik er indledningen repeteret, desuden læst §§ 24—41, 71—110, 143, 145—147, 149, 151, 153—156; til analyse er benyttet *Platous* eksempelsamling. Læsestykkerne, de udenadlærte digte, grammatiken og eksempelsamlingen er først oplæste og forklarede af læreren. — Diktat 2 gange ugentlig med indøvelse af komma, semikolon og punktum. De nødvendige retskrivningsregler er meddelte mundtlig.
- III (5 timer). Til læsning benyttedes *Pauss* og *Lassens* læsebog (II, 3). Vegten lagdes paa forstandig oplæsning, og eleverne blev stadig øvede i at gjengive det læste. Et udvalg af digte lærtes udenad. Af *Hofgaards* gram-

matik blev formlæren gennemgaaet og repeteret. Analyse efter læsebogen. 1 à 2 ugentlige diktater med indøvelse af samtlige skilletegn. Af og til en gjenfortælling. De nødvendige retskrivningsregler er meddelte mundtlig.

- IV (4 timer). Af *Pauss* og *Lassens* læsebog (III, 1) er de fra forrige skoleaar gjenstaaende stykker (Jaampa paa ski etc.) gennemlæste og forklarede. — Af *Hofgaard's* grammatik læst sætningslæren i sammenhæng. Af *Aars's* retskrivningsregler læstes de vigtigste afsnit; analyse efter læsebogen. Enkelte digte lærtes udenad. Gjenfortælling hver uge.
- V (3 timer). I skoleaaret er læst af *Pauss* og *Lassens* læsebog (III, 1): Jacob von Tyboe, En aften paa Giske, Mellem Slagene og endel mindre stykker (prosa og digte). — Af *Hofgaard's* grammatik er læst sætningslæren, stadig indøvet ved analyse af vanskeligere prosastykker, samt verslæren og retskrivningsreglerne. — En stil eller gjenfortælling hver anden uge: fortællinger, beskrivelser, skildringer. Opgaven er, alt eftersom den har været vanskelig, paa forhaand blevet mere eller mindre vidtløftig gennemgaaet af læreren.
- VI a (3 timer). Af *Pauss* og *Lassens* læsebog (III, 3) er læst enkelte folkeviser, Holberg: Den politiske kandestøber, digte af P. Dass, J. N. Brun, Zetlitz, Friman, Wessel, Ewald, Oehlenschläger, Wergeland, Welhaven, Moe, Bjørnson, Ibsen og Vinje. Et par digte, ligesom Kjellands «Trækfuglene», var dog allerede gennemgaaede i IV og V. Litteraturoversigt og biografier efter *Broch* og *Seip's* lille litteraturhistorie. Digterterne efter *Broch* og *Seip*. Verslæren efter *Hofgaard's* grammatik. Der blev gjort rede for enkelte af de vigtigste troper og figurer. Skriftlige arbejder hver anden uge. Lettere dispositioner blev gennemgaaede, og færdigheden i at forfatte saadanne søgtes saavidt muligt opøvet. Af *Aars's* retskrivningsregler repeteredes de vigtigste afsnit.

- VI b (3 timer). Af *Pauss* og *Lassens* læsebog (III, 3) er læst enkelte folkeviser, «Den politiske kandestøber», «Bergens beskrivelse», «De norskes karakter», digte af Ewald, Oehlensläger, Wergeland og Welhaven, af hvilke paa forhaand de vanskeligere blev oplæste og forklarede af læreren. En del digte, lærte i IV og V, repeterede. Litteraturoversigt og biografier efter *Brochs* og *Seips* lille litteratuhistorie. Digterterne efter *Broch* og *Seip*. Verslæren efter *Hofgaards* grammatik.
- I Rg. (3 timer). Forfatterlæsning efter *Pauss* og *Lasseens* læsebog IV, 1: Af Holberg: Den stundesløse og Erasmus Montanus, Peder Paars og epistlerne (1—4), Tullin (Maidagen), Wessel (Kjærlighed uden strømper), digte af Baggesen. *Brochs* og *Seips* litteraturhistorie (i udtog) læst til Grundtvig. *Ross'* «Troper og figurer» er gjen-nemgaaet. — Stile hver 3dje uge, tildels af lettere ræ-sonnerende indhold.
- III Rg. *Norsk* (2 timer). Læst stykker af Wergeland og Welhaven i *Pauss* og *Lassens* læsebog (III, 3); derefter Wessels «Kjærlighed uden strømper» med benyttelse af *H. Jægers* udgave. — I *Eriksens* litteraturhistorie blev afsnittet om den norske litteratur efter 1814 læst i sammenhæng og det vigtigste af fælleslitteraturens historie udtogsvis repeteret. — Stile hver 3dje uge, desuden enkelte ekstemporalstile paa skolen.
- Oldnorsk* (2 timer). I *Nygaards* udvalg læst Tor og Hyme, Balders død, Lokes straf, Asbjørn Selsbane, Erling Jarls fald, Sverres tale til hæren før slaget paa Ilevoldene, Hamarsheimt og Hávámaal str. 1—27, Gudruns klage og Hjalmars død. Det hele artiumspensum repeteret; ligesaa *Nygaards* grammatik (formlæren). Det vigtigste af syntaksen meddelt mundtlig. Dikteret en kort udsigt over litteraturhistorien.
- I Lg. Som I Rg.
- II Lg. *Norsk* (2 timer). I *Pauss* og *Lassens* læsebog (III, 3) læst folkeviserne med dertil hørende udvikling og de fleste digte af Wergeland og Welhaven tilligemed læse-

bogens fremstilling af betydningen af deres digtning. I læsebogens IV, 1 er læst Paludan-Müller (Calanus), Hertz (Svend Dyrings hus), Winther (Sangerens farvel), Grundtvig (Paaskeliljen), Kierkegaard (Kjærlighedens skjulte liv, fuglenes bekymring). — I *Brochs* og *Seips* litteraturhistorie er læst om de merkeligste danske forfattere fra Grundtvig til vor tid; fælleslitteraturen udtogsvis repeteret. — Skriftlige arbejder hver 3dje uge, dels skildringer dels afhandlinger.

Oldnorsk (2 timer). Af *Nygaards* udvalg læst s. 27—66. Læst og repeteret formlæren efter *Nygaards* grammatik.

- III Lg. Som 3 Rg., naar undtages, at «Erasmus Montanus» (*H. Jægers* udgave) er gennemgaaet istedenfor «Kjærlighed uden strømper».

Tysk.

- I (4 timer i 2det halvaar). *Kr. Lassens* læsebog til s. 16. Skriveøvelser 1 á 2 gange ugentlig.
- II (5 timer). *Kr. Lassens* læsebog er benyttet; deraf gennemgaaet til øvelsesstykker samt af læsestykker til nr. 11. De norske eksempler gaves først i hjemmelekse og benyttedes siden til skriftlig gjengivelse (stil) paa skolen, dog saaledes, at eleverne i den første halvdel af skoleaaret fik vide, hvilke eksempler de skulde skrive for at kunne forberede sig hjemme. Hver ny lekse blev forud gennemgaaet paa skolen, tildels ved ekstemporal oversættelse af eleverne. Ved siden af skolestile benyttedes diktat og afskrift. De tilsvarende afsnit af *Gundersens* og *Larssens* grammatik læste og tildels repeterede.
- III (5 timer). *Kr. Lassens* læsebog s. 66—124. *Hofgaards* grammatik hele formlæren i sammenhæng. Skolestil 1 gang ugentlig efter læsebogens norske eksempler. 3 timer anvendtes til læsebog og grammatik, 2 timer til stiløvelse og skolestil.

- IV a Læst nogle af de sidste stykker i *Lassens* læsebog. Af *Gundersens* læsebog læst 1—10. Af *Hofgaard's* grammatik formlæren læst og repeteret. 1 skolestil hver uge og 1 hjemmestil hver anden uge efter *Knudsens* stiløvelser.
- IV b (4 timer). *Gundersens* læsebog 1—5, 8, 10, 11, 13. *Hofgaard's* grammatik fra § 15 til pronomener. Af *Knudsens* stiløvelser til de spørgende pronomener. Hjemmestil hver anden uge, skolestil hver uge.
- V a (4 timer). *Gundersens* læsebog: læst 40 sider. Delvis repetition af læsestykkerne. Af *Hofgaard's* grammatik læst kasuslæren og adjektiverne samt indikativ, infinitiv particip; formlæren repeteret. 1 skolestil hver uge, en hjemmestil hver anden uge efter *Knudsens* stiløvelser.
- V b (3 timer). Af *Gundersens* læsebog læst: Ein Mann nach dem Herzen Gottes, Heinrich Löwe, Geschichte von Hunde, Der Löwe, der verrostete Ritter. *Hofgaard's* grammatik §§ 177—230. Skolestil hver uge, hjemmestil hver anden uge. *Knudsens* stiløvelser.
- VI (a 4, b 3 timer). Af *Gundersens* læsebog er læst: George Washington, Das Ritterthum im Mittelalder, Die Turniere, Nur ein Schafhirt, Galilei og Kepler. Læst og repeteret syntaksen efter *Hofgaard's* grammatik. Skolestil er skrevet hver uge, hjemmestil hveranden uge.
- I Rg. (1 time). Læst og forklaret Schillers «Maria Stuart» til 2ter Aufz., 8ter Auftr.
- I Lg. (1 time). Som i 1 Rg.

Fransk.

- V (2 timer). Læst og repeteret *Knudsens* og *Wallem's* læsebog I til ubestemte pronomener med tilsvarende stykker af *Knudsens* grammatik. Hovedvegten lagt paa en korrekt udtale af de enkelte lyd og ord samt paa sikkerhed i den almindeligere formlære.
- VI (2 timer). *Knudsens* og *Wallem's* læsebog fortsat ud eksempelsamlingen; af læsestykkerne omtrent 20 sider.

Repetition af formlæren; af syntaksen læst de vigtigere afsnit (ordstillingen, participierne, negtelserne). Repetition.

- I Lg. (4 timer). *Knudsens* og *Wallems* læsebog I læst ud og repeteret. *Knudsens* grammatik er gennemgaaet.
- II Lg. (3 timer). Af *Gil Blas* ed. *Velh. & Klasing* læst 1ste bind. *Knudsens* grammatik repeteret.
- III Lg. (2 timer). Af *Gil Blas* ed. *Velh. & Klasing* læst 105 sider. *Knudsens* grammatik repeteret.
- I Rg. }
 III Rg. } Som i de tilsvarende klasser af latinyngnasiet.

Engelsk.

- IV a (5 timer). *Brekkes* læsebog for begyndere er læst og repeteret til s. 88 med det tilsvarende i grammatiken. Retrovertering af de dertil bestemte stykker bag i bogen.
- V a (5 timer). Fortsat læsning af de sammenhængende stykker i *Brekkes* engelske læsebog for middelskolen I; denne bog læst tilende og hele bogen repeteret. Af *Løkkes* grammatik læst hele formlæren samt af syntaksen indtil genitiv. 1 ektemporalstil ugentlig og hver anden uge 1 hjemmestil af de sammenhængende stykker i *Brekkes* engelske stiløvelser.
- VI a (5 timer). *Brekkes* læsebog II del. De vigtigste synonymer og præpositioner behandlede. Som regel er de rettede stile lærte udenad til følgende engelske time. Formlæren er delvis repeteret, og syntaksen læst til sætningslæren. Hjemmestil og skolestil hver uge.
- I Rg. (4 timer). *Dickens* Sketches (*Løkkes* udgave). *Løkkes* grammatik til s. 160. Skolestil hver uge (i andet halv- aar uden leksikon), hjemmestil i regelen hver uge efter *Brekkes* og *Kroghs* stiløvelser.
- III Rg. (5 timer). *Sommerfelts* nyere engelske forfattere. Literaturhistorie efter *Sommerfelts* lærebog. Repetition af grammatik; præpositioner og synonyme. *Lunds* ord-samling. Hver uge hjemmestil og ektemporalstil efter *Knudsens*, *Løkkes* og *Kroghs* stiløvelser.

Latin.

- IV b (7 timer). Efter *Schreiners* grammatik er hovedreglerne nøiagtig gennemgaaede, medens undtagelser, kjønsregler o. l. enten er oversprungne eller kun kortelig berørte. Til hver dag er læst stykker af *Andersens* læsebog, svarende til dagens grammatiklekse med stadig gjentagelse af foregaaende dags pensum. I grammatikken naaedes ud formlæren, og af syntaksen blev stedsbestemmelser, participiet (gramm. §§ 206 og 256), gerundium og gerundiv, acc. cum inf. og nom. cum inf. læste. Stile er skrevne efter læsebogen med forudgaaende gennemgaaelse, i regelen to gange ugentlig paa skolen.
- V b (7 timer). Paabegyndt sammenhængende forfatterlæsning. Af *Andersens* udgave af latinske klassikere læst det for middelskolen reglementerede pensum af Cornelius Nepos og Phædrus. Formlæren repeteret efter *Schreiners* grammatik indtil § 139, og af syntaksen læst og repeteret til § 238. Ugentlig skrevet 1 ektemporalstil og 1 hjemmestil efter *Andersens* og *Gjørs* stiløvelser; skrevet ud til eksempler paa infinitiv.
- VI b (7 timer). Læst og repeteret 2den og 3dje bog af Cæsar «de bello Gallico». Repetition af examenspensumet. Af *Schreiners* grammatik er det hovedsagelige af formlære og syntaks gennemgaaet. Skolestil og hjemmestil hver uge efter *Andersen* og *Gjørs* samt *Hofgaards* opgaver.
- I Lg. (9 timer). Gennemgaaet Sallusts *Catilina*, Ciceros *In Catilinam* II & IV samt omtr. 400 v. af Ovids *Metamorphoses*. Repeteret Sallust og Ovid. Sammen med 2 Lg. læst og repeteret: Virgils *Æn.* IV og Ciceros *Pro Archia poëta*. Endel af *Schreiners* glossar er lært i daglige lekser; af *Schreiners* grammatik læst syntaksen. Stile hver uge paa skolen og hver anden uge hjemme.
- II Lg. (9 timer). Læst og repeteret Virgils *Æn.* lib. IV, Livius lib. XXI og lib. XXII til cap. 37 incl., *Pro Archea poëta*, *Schreiners* grammatik og glossar. 2 oversættelser hver uge.

III Lg. (9 timer). Forfatterlæsning: Tacitus' *Germania*, Horats' oder 500 v. og breve 900 v., Ciceros *Cato major* samt *Pro Archia poëta* og de 5 første cap. af *Pro Sexto Roscio Amerino*. Repeteret *Cato major*, Horats og Tacitus. Af *Schreiners* grammatik blev hovedpunkterne af syntaks og formlære gennemgaaede, og det væsentligste af antikviteter og litteraturhistorie læst efter *Weisses* bog, 2 oversættelser ugentlig efter *Gjør* og *Johanssens* og *Henrichsens* opgaver.

Græsk.

- I Lg. (6 timer). I første halvår og de par første måneder af 2det halvår læst og repeteret *Schou-Bruuns* grammatik med tilsvarende læsning i læsebogen. Derpaa paabegyndt Xenofons *Anabasis* efter *Hermanstorffs* udgave og i den læst til II, 6.
- II Lg. (6 timer). Læst resten af *Hermanstorffs* *artiumspensum* af Xenofons *Anabasis* og læst og repeteret 3000 v. af Homers *Iliade*. Grammatik (*Schou-Bruuns*) har været læst daglig i smålekser, saaledes, at man, hvergang lærebogen er læst tilende, ufortøvet er begyndt fra nyt af. *Dorphs* mytologi.
- III Lg. (7 timer). Læst Platons *Apologien* og Sofokles *Antigone*, hvorpaa det hele *artiumspensum* er repeteret. Litteraturhistorie og antikviteter gennemgaaede og grammatiken repeteret.

Historie.

- I (3 timer). *Winthers* historie til Karl X Gustav.
- II (3 timer). *Winthers* bog ud. *Schjøths* verdenshistorie (2den udgave) til Graccherne.
- III (3 timer). *Schjøths* verdenshistorie fra Alexander den store til Ludvig XI.
- IV (3 timer). *Schjøths* verdenshistorie fra 1500—1648 (Ludvig XIV). *Eriksens* Nordens historie fra begyndelsen til Kalmarunionen.

- V (2 timer). *Schjøths* verdenshistorie fra «Østerrige og Preussen» ud bogen. *Eriksens* Nordens historie fra Kalmarunionen til 1814.
- VI (3 timer). Nordens historie og verdenshistorien repeteret efter *Eriksens* og *Schjøths* lærebøger.
- I Lg. (3 timer). Frankriges historie efter *Schjøth* og *Wallem* læst og delvis repeteret. *Horns* geografi.
- II Lg. (3 timer). Frankriges historie efter *Schjøth* og *Wallem* læst og delvis repeteret. *Horns* geografi.
- III Lg. (3 timer). *Eriksens* Nordens historie fuldstændig læst med alle tilbageblik. Oldtidens historie repeteret efter *Thrige* og Frankriges historie efter *Schjøth* og *Wallem*. *Horns* geografi.
- I Rg. } Som i de tilsvarende klasser af latingymnasiet.
 III Rg. }

Geografi.

- I (4 timer). Gjennemgaaet geografi for begyndere af *Horn*.
- II (2 timer). *Horns* geografi: Indledning, Asien og Afrika til Sydamerika.
- III (2 timer). *Horns* geografi fra Amerika til Europa.
- IV (2 timer). *Horns* geografi fra Schweiz til Rusland.
- V (2 timer). *Horns* geografi fra Afrika bogen ud.
- VI (2 timer). *Dahms* geografi repeteret i sin helhed.
- I Rg. (1 time). Læst *Gundersens* geografi for realgymnasierne til og med Asia.
- III Rg. (2 timer). *Gundersens* geografi for realgymnasierne repeteret med overspringelse af endel mindre vigtige udeneuropæiske lande.

I fysisk og matematisk geografi blev *Henrichsens* og *Johannesens* lærebøger gennemgaaede.

Regning og matematik.

- I (5 timer). De 4 regningsarter med ubenævnte hele tal er repeterede efter *Johannessens* regnebog, derefter de 4 regningsarter med benævnte hele tal. Hjemmeregning 1 gang ugentlig.

- II (4 timer). Først repeteredes de 4 regningsarter med hele tal. I resten af aaret blev indøvet regning med brøk og decimalbrøk indtil multiplikation.
- III (5 timer). Efter repetition af den almindelige brøklære er der gennemgaaet decimalbrøk, enkelt og sammensat reguladetri med reduktion til enheden.
- IV a (5 timer). Indtil januar anvendtes 4 timer ugentlig til aritmetik, hvorved *Bonnevies* lærebog indøvedes fra begyndelsen og til division. Senere fortsattes med 2 timer ugentlig til subtraktion af brøk. Fra januar begyndtes med geometri, og i skoleaarets løb blev af *Bonnevies* lærebog læst og konstrueret til parallelle linjer.
- IV b (5 timer). Af aritmetiken læst *Bonnevies* lærebog fra begyndelsen til decimalbrøk samt sammensat reguladetri og procentregning. I januar paabegyndtes *Bonnevies* geometri, hvoraf 1ste bog blev læst og repeteret.
- V a (6 timer). I geometri begyndtes med repetition af 1ste bog. Resten af geometritimerne i 1ste halvaar anvendtes til konstruktionstegning, idet samtlige øvelsesopgaver, som er tilføjede 1ste bog i lærebogen, blev udførte af eleverne i deres egen konstruktionsbog. I 2det halvaar læstes 2den bog og konstrueredes de tilsvarende øvelsesopgaver. I aritmetik læstes brøk og decimalbrøk og ligninger af 1ste grad med en og flere ubekjendte.
- V b (6 timer). I aritmetik læstes efter *Bonnevies* lærebog: brøk, decimalbrøk, ligninger af 1ste grad med en og flere ubekjendte, proportioner, potenser og rødder. Af *Bonnevies* geometri blev gennemgaaet og repeteret fra 2den til 6te bog, og i praktisk regning indøvedes procent- og renteregning.
- VI a (6 timer). Undervisningen i aritmetik (*Bonnevies* lærebog) begyndte med potenser, rodstørrelser og ligninger af 2den grad med opgaver, alt i 1ste halvaar. I 2det logarithmer og repetition. I geometri (*Bonnevies* lærebog) begyndtes med repetition af 1ste og 2den bog og læsning af 3dje og 4de bog. I 2det halvaar lærebogen ud og repetition. I praktisk regning: renteregning,

rabat-, disconto-, delings- og blandingsregning samt opgaver af forskjelligartet indhold.

VI b (6 timer). Undervisningen i aritmetik (*Bonnevies* lærebog) begyndte med potenser, rodstørrelser og ligninger af 2den grad med opgaver, alt i 1ste halvaar. I 2det logarithmer og repetition. I geometri (*Bonnevies* lærebog) fra 5te bog og senere repetition af det hele pensum. I praktisk regning: renteregning, rabat-, disconto-, delings- og blandingsregning samt kubikberegning.

I Rg. (5 timer). I tilslutning til middelskolens pensum fortsattes med ligninger af 2den grad, irrationale ligningers ordning, aritmetiske og geometriske rækker med anvendelse paa renteregning. Endvidere læst 1ste bog af *Brochs* aritmetik og geometrien efter *Bonnevies* og *Sørensens* bog.

III Rg. (5 timer). Efter *Guldbergs* analytiske geometri læstes lærebogen ud fra keglesnit. *Guldbergs* funktionslære blev gennemgaaet i sin helhed, hvorefter det hele artiumpensum repeteredes.

I Lg. (2 timer). *Brochs* aritmetik som i I Rg.

II Lg. (3 timer). *Brochs* aritmetik er gennemgaaet fra proportioner og til aritmetiske rækker med forbigaaelse af beviset for binomialformelen og kubikroddragning. *Guldbergs* trigonometri dog uden anvendelse af trigonometriske logarithmer. Af stereometrien læst til regulære polyedre.

III Lg. (3 timer). I 1ste halvaar *Guldbergs* stereometri med opgaver. I 2det halvaar repetition af det hele pensum samt øvelse i løsning af opgaver.

Naturfag.

II (2 timer). De tre første maaneder benyttedes til forevisning og beskrivelse af endel af de mest karakteristiske former af pattedyr, fugle, krybdyr, fiske og insekter. Hertil benyttedes dels udstoppede dyr af skolens

samling f. eks. ekorn, grævling, røskat, spismus, muldvarp, flagermus, falk, ugle, svale, ravn, gjøg, due, spæt osv., dels *Dybdahls* plancher f. eks. abe, sæl, drøvtygger, hval. Undervisningen dreves dels paa den maade, at læreren i korthed beskrev det foreviste dyr, hvorefter fulgte en fri gjengivelse af det fortalte af eleverne, dels saaledes, at eleverne selv maatte beskrive det fremviste dyr og søge at udfinde det karakteristiske ved dyrets form og ydre bygning samt heraf drage slutninger om dyrets opholdssted og levevis. Derhos benyttedes hyppig *Brehms* «Dyreriget» til oplæsning af skildringer af det behandlede dyrs levesæt.

I resten af aaret læstes og repeteredes «Pattedyrene» efter *Sørensens* «Dyrerigets naturhistorie»; til læsningen knyttedes i størst mulig udstrækning skildringer af de vigtigere dyrs levevis efter en større haandbog. Desuden blev gennemgaaet en kortfattet oversigt over de vigtigste dele af det menneskelige legeme.

- III (2 timer). Zoologi: *Sørensens* lærebog fra «Fuglene» og ud.
- IV Efter *Sørensens* lærebog fra planternes ydre bygning til blomsterløse planter med forbigaaelse af planternes indre bygning og liv. Zoologi: Fra insekterne og ud.
- V (3 timer). *Henrichsens* lærebog i fysik læst og repeteret.
- VI (2 timer). Repetition af middelskolens hele pensum i zoologi, botanik og fysik.
- I Rg. (5 timer). Af fysik læst og repeteret mekaniken efter *Schiøtz's* lærebog. Af kemi læst efter *Hiortdahls* lærebog til metallerne og repeteret det læste pensum indtil brom.
- III Rg. (5 timer). Af fysik er læst efter *Shiøtz* magnetisme og elektricitet med forevisning af de i elektricitetlæren omtalte vigtigere forsøg, og det hele pensum i fysik repeteret. Af hjemmearbejder har været givet beregningsopgave hver uge; desuden 4 á 5 theoretiske opgaver paa skolen med paafølgende gennemgaaelse. *Hiortdahls* kemi repeteredes i sin helhed. — Af bota-

nik læstes planternes indre bygning og liv samt de vigtigste familier af det naturlige system. — Af mineralogi læstes de vigtigste mineraler efter *Corneliussens* lærebog.

Skrivning.

- I (3 timer). Det store og lille alfabet og tallene indøvet tildels ved taktskrivning. Af og til diktat. 2det, 3dje, 4de og 5te helte af *Hj. Nielsens* skriveøvelser gennemgaaet.
- II (3 timer). 4de og 5te hefte af *Hj. Nielsens* skriveøvelser. Diktater.
- III (2 timer). 4de, 5te og 6te hefte (det sidste ikke udskrevet af alle elever) af *Hj. Nielsens* skriveøvelser. Diktater.
- IV—VI havde henholdsvis 1 diktat om maaneden.

Tegning.

- I (1 time). Den rette linje, vinkler, rektangel, kvadrat, af kvadratet afledede figurer af lettere slags, lette brikketegninger og takttegninger, hukommelsestegninger (retlinjede lette bogstavformer). Opgaverne, ialt 18, blev nøiagtig gennemgaaede og optegnede paa skoletavlen efter ophængte fortegninger. *Hj. Nielsens* geometriske brikker til anskuelsesøvelser benyttedes. Eleverne trak op og skrafferede opgaverne, tildels med pen og blæk.
- II (2 timer). Kvadratet paa spids, forklaret som regulær polygon, hvori lette mønstre blev indlagte, støttede til radierne; regulær trekant, sekskant, ottekant og cirkelen øvedes paa samme maade; simple border og et par tekniske former; lidt vanskeligere brikketegninger, hukommelsestegninger. Fortegninger og udførelse som i forrige klasse.
- III (2 timer). De i forrige klasse indøvede regulære polygoner repeteredes, men udførtes nu som rosetter; baand-

ornamenter, grundede paa cirkelen, og lette bladformer, ellipsen og ovaler, nogle tekniske former i oprids, hukommelsestegninger. Tegningerne overlagedes med kaffe- og tusktoner og blev optrukne med pen og tusk. Benyttelsen af viskelær lærtes henimod slutningen af aaret. Fortegninger ophængtes, forklaredes og optegnedes paa skoletavlen. Ialt udførtes 19 opgaver.

IV (2 timer). Roset, sammenstilling af roset med stilke og blade til border, bølgelinjer og deraf afledte lettere randornamenter, væsentlig efter antike stilformer; spiraler og sneglelinjer og deraf afledede ornament, tekniske former, hukommelsestegninger. Ialt blev 18 opgaver udførte. Viskelær benyttedes og optrækning med pen og tusk; farvetoner overlagedes af de flinkere elever. Fortegninger*) blev gennemgaaede á tempo og optegnede paa skoletavlen, men mere skissemæssig, ligesom i denne klasse forholdene ikke blev forklarede paa forhaand.

V (1 time). Frihaandstegning: Lotos, antike palmetter, renaissanceornamenter. Optrækning med pen og tusk efterat blyantsarbejdet var karakteriseret, hvorefter opgaven blev nøiagtig gennemgaaet. Ialt 8 opgaver, deraf 2 efter hukommelsen.

VI (1 time). Frihaandstegning: Fladeornamenter væsentlig efter antike stilformer (ranker med palmetter); ialt 7 opgaver efter fortegninger**). Projektionstegning: Sammenstillede lette stereometriske legemer i enkelt skraastilling; ialt 12 opgaver, hvoraf nogle udførtes hjemme.

I Rg. (2 timer). Perspektivisk tegning efter staastraadmodeller og træmodeller; ialt 14 opgaver.

III Rg. (2 timer). Repeteret foregaaende aars pensum. Gennemgaaet legemers opstilling paa planer, legemsdreining i forhold til projektionsplanerne. Skjæring mellem legemer og planer, udfoldinger. Endel enkle skjæringer mellem 2 legemer.

*) Væsentlig efter Herdtle, v. Hanno, Weishaupt og Flinzer.

**) Fortegninger: Steigl, Herdtle samt et par af examensopgaverne fra tidligere aar.

Gymnastik.

I gymnastik har samtlige klasser fra og med 1ste middelklasse været underviste efter det «Lingske system» og i overensstemmelse med de fordringer, kirke-departementet i program af 14de juni 1886 opstiller.

Eleverne har været inddelte i 6 partier. Paa 1ste parti (1ste middelklasse) har der været 30, paa 2det (2den middelklasse) 33, paa 3dje (3dje middelklasse) 38, paa 4de (4de middelklasse) 35, paa 5te (5te og 6te middelklasse) 65 og paa 6te (gymnasierne) 36 elever. 1—4 parti har havt gymnastik 3, 5te parti 4 og 6te parti 5 timer ugentlig.

Undervisningen har i aarets løb flere gange været inspiceret af *gymnastikinspektøren*, ligesom ogsaa *skolens læge* ofte har været tilstede.

Naar veiret om vaaren har tilladt det, har eleverne i gymnastiktimen været beskjæftigede ude med forskellige gymnastiske lege.

Fægtning. Gymnasiets elever har en kort tid været underviste 1 time ugentlig i floret-fægtning.

Excercitie. Eleverne fra 1ste middelklasse af (undtagen 3 g. og 6 m.) har gennemgaaet 6 dages exercitie i den sidste halvdel af mai. Øvelsestiden har været fra kl. 9—10½ og kl. 11½—1½ form. Eleverne var inddelte i kompani med elever som pelotons- trops- og halvtropschefer.

Sang.

- I (1 time). Enst. sang. Skalaer, træffeøvelser.
- II (1 time). *Behrens's* «Sanglære for skoler» I, fra andet afsnit ud. Koraler.
- III (1 time). *Behrens's* «Sanglære for skoler» II, fra begyndelsen til 7de afsnit. Enstemmig sang, et par tostemmige.
- IV (1 time). *Behrens's* «Sanglære for skoler» II, hele bogen. Tostemmig sang.

I gymnasialklasserne er sang øvet efter følgende plan: Repetition af musik-theorien. Beskrivelse af musik instrumenterne og orkestret. Tostemmig sang, dels selvstændig, dels som understemmer til blandet kor.

En time maanedlig om eftermiddagen har alle klasser (af middelskolen og gymnasierne) haft øvelse i samsang.

Sløid.

II (2 timer). 32 elever har forfærdiget 459 gjenstande; de længst komne har rullet til nr. 16 i modelrækken, og derunder er indøvet brugen af følgende værktøi: kniv, fil, bredsag, smalsag, langhøvl, korthøvl, stregemaal, vinkel, spigerbor, centrumbor, sikling og sandpapir.

III (2 timer). 41 elever har forfærdiget 328 gjenstande, og de længst komne har rullet til nr. 24 i modelrækken; herunder er repeteret det under II nævnte værktøi samt indøvet som nyt: rundhøvl, skavkniv, hul- og skedjern.

IV (2 timer). 33 elever har forfærdiget 330 gjenstande; de længst komne har rullet til nr. 25 i modelrækken, hvorunder er repeteret det under III nævnte værktøi og indøvet som nyt: stemjern, dør (forsænker) samt baksag.

V (2 timer). 34 elever har forfærdiget 285 gjenstande; de længst komne har rullet til nr. 26 i modelrækken. Brugen af værktøi indøvet som i IV.

VI (2 timer). 42 elever har forfærdiget 305 gjenstande. I betragtning af, at sløidundervisningen afsluttes i VI, tillodes det enkelte af de flinkere elever at springe noget frem i modelrækken, saaat øvelser som graduering og vauskeligere forarbejder med kniv og huljerna blev indøvede.

De samlede arbejder for alle gutter tilsammen udgjorde 1707, altsaa i gjennemsnit 9,4 for hver enkelt.

VI. Afgangsexamener.

1. Examen artium 1891.

Til klassisk examen artium 1891 fremstillede sig 8 elever af latingymnasiets øverste klasse. De bestod den alle, 1 med hovedk. udmerket godt, 6 med meget godt og 1 med godt.

1. *Aanonsen, Halfdan*, f. 27de november 1871, søn af agent Aanonsen, Kristiania, elev af skolen i 13 aar.
2. *Barfoed, Andreas Manger*, f. 1ste november 1871, søn af afd. expeditionssekretær Barfoed, Kristiania, elev af skolen i 3 aar.
3. *Kildal, Peter Wessel*, f. 5te april 1872, søn af grosserer Kildal, Kristiania, elev af skolen i 13 aar.
4. *Leegaard, Frithjof*, f. 11te marts 1874, søn af skibsreder Leegaard. Kristiania, elev af skolen i 7 aar.
5. *Løken. Johan Christian Alfred*, f. 12te september 1873, søn af grosserer Løken, Kristiania, elev af skolen i 11 aar.
6. *Mejlænder, Georg Otto*, f. 22de mai 1873, søn af justitiarius Mejlænder, Kristiania, elev af skolen i 9 aar.
7. *Selmer-Anderssen, Olaf*, f. 22de december 1872, søn af sogneprest Selmer-Anderssen, Agvaldsnæs, elev af skolen i 2 aar.
8. *Sommerfeldt, Haakon Adelsten*, f. 1ste april 1874, søn af bureauchef Sommerfeldt, Kristiania, elev af skolen i 12 aar.

De enkelte karakterer sees af følgende tabel:

	Norsk skr.	Lat. overs.	Math. skr.	Religion.	Moderne litteratur og oldnorsk.	Latin.	Latin.	Græsk.	Græsk.	Fransk.	Historie.	Math. m.	Ordenstal.	Antal fag.	Hovedkarakter.
Aanonsen	3	3	2	1	2	2	3	2	3	3	1	1	26	12	Meget godt.
Barfoed	3	3	3	2	1	2	3	3	3	4	4	2	33	12	Godt.*)
Kildal	4	3	1	2	1	2	2	2	3	3	2	3	28	12	Meget godt.
Leegaard.	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	15	12	Udm. godt.
Løken	3	2	2	1	2	1	2	2	2	3	1	2	23	12	Meget godt.
Mejlænder	3	2	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	17	12	Meget godt.
Selmer-Anderssen.	3	2	1	2	1	1	1	1	2	1	1	1	17	12	Meget godt.
Sommerfeldt. . . .	4	2	1	2	2	2	2	2	2	3	2	3	27	12	Meget godt.

Desuden fremstillede sig 5 privatister, hvoraf 4 bestod examen.

*) Mundtlig prøve for undervisningsinspektionen.

Til real examen artinn 1891 fremstillede sig 9 elever af realgymnasiets øverste klasse; de bestod den alle, 8 med meget godt, 1 med godt.

1. *Bakke, Hans Edvard Normann*, f. 18de juni 1871. søn af brugseier Bakke, Ø. Aker, elev af skolen i 4 aar.
2. *Bull, Daniel*, f. 15de juni 1872, søn af distriktslæge Bull, Evje. Sætersdalen, elev af skolen i 5 aar.
3. *Dedichen, Jens*, f. 18de november 1873, søn af læge Dedichen, Modum, elev af skolen i 6 aar.
4. *Haffner, Michael Sverprup*, f. 27de januar 1872, søn af oberstløjtnant Haffner, Kristiania, elev af skolen i 13 aar.
5. *Haslem, Sigurd*, f. 31te mai 1872, søn af ritmester Haslem, Kristiania, elev af skolen i 13 aar.
6. *Holt, Knut*, f. 12te november 1872, søn af kaptein Holt, Kristiania, elev af skolen i 12 aar.
7. *Rieck, Oscar Jakob Nicolai*, f. 3dje august 1873, søn af kaptein Rieck, Kristiania, elev af skolen i 7 aar.
8. *Schnitler, Didrik Thomas Johannes*, f. 16de juni 1871, søn af afd. oberstløjtnant Schnitler, Kristiania, elev af skolen i 13 aar.
9. *Trønnes, Ingeborg Oline*, f. 18de september 1872, datter af agent Trønnes, Kristiania, elev af skolen i $1\frac{1}{2}$ aar.

De enkelte karakterer sees af følgende tabel:

	Norsk stil.	Engelsk stil.	Math. skr.	Fysik skr.	Tegning.	Religion.	Modersem., litterat. og oldnorsk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Math. m.	Naturk.	Ordenstal.	Antal fag.	Hoved- karakter.
Bakke	3	3	3	3	4	1	2	3	4	1	2	2	4	35	13	Godt.
Bull. . . ,	3	3	4	3	2	2	2	2	3	1	2	2	3	32	13	Meget godt.
Dedichen	3	3	2	1	2	1	2	2	2	1	2	2	3	26	13	Meget godt.
Haffner	3	2	2	3	1	2	1	2	2	1	2	4	2	27	13	Meget godt.
Haslem	3	2	3	2	2	1	2	2	4	1	3	2	2	29	13	Meget godt.
Holt	4	3	3	2	2	1	2	3	2	2	1	2	3	30	13	Meget godt.
Rieck	4	3	2	2	2	2	3	2	2	2	2	3	3	32	13	Meget godt
Schnitler	3	2	2	1	2	1	1	1	3	2	2	1	1	22	13	Meget godt*)
Trønnes	3	3	2	2	3	1	1	2	2	1	1	1	2	24	13	Meget godt.

Desuden fremstillede sig 8 privatister, hvoraf 4 bestod examen.

*) Mundtlig prøve for undervisningsinspektionen.

2. Middelskolens afgangsexamen 1891.

Til middelskolens afgangsexamen i 1891 fremstillede sig 33 af skolens elever; paa engelsklinjen 18, som alle bestod examen, paa latiulinjen 15, hvoraf 14 bestod examen.

Engelsklinjen.

	Hovedkarakter.
Arneberg, T.	Meget godt (2.32)
Astrup, T.	Meget godt (1.89)
Bjerregaard, A.	Godt (2.96)
Dedichen, H. H. J.	Meget godt (2.32)
Fischer, H. C. M.	Godt (2.82)
Foss, A.	Meget godt (2.00)
Grønn, T.	Godt (2.82)
Holst, M.	Meget godt (2.18)
Johannsen, J.	Meget godt (2.00)
Large, W. G.	Meget godt (2.17)
Lunde, B.	Godt (2.75)
Nilsen, A.	Udm. godt (1.50)
Nyquist, S.	Godt (2.96)
Olsen, C.	Godt (2.96)
Schnitler, H. P.	Meget godt (1.80)
Steen, B.	Godt (2.93)
Tandberg, K.	Godt (2.61)
Trønnes, N. L.	Meget godt (2.13)

Latinlinjen.

Aubert, H.	Meget godt (2.29)
Borchsenius, V.	Meget godt (2.50)
Daae, O.	Godt (2.57)
Harboe, N.	Meget godt (2.18)
Holmboe, W.	Meget godt (1.64)
Holt, J.	Meget godt (2.39)
Holter, E.	Meget godt (2.14)
Hvoslef, O.	Godt (2.93)

	Hovedkarakter.
Lindboe, E.	Meget godt (2.32)
Petersen, K.	Udm. godt (1.18)
Schøning, N.	Meget godt (2.18)
Smith, C.	Godt (2.81)
Thomsen, C.	Meget godt (1.57)
Widerberg, F. G.	Meget godt (2.04)

VII.

Om skolens sanitære forhold.

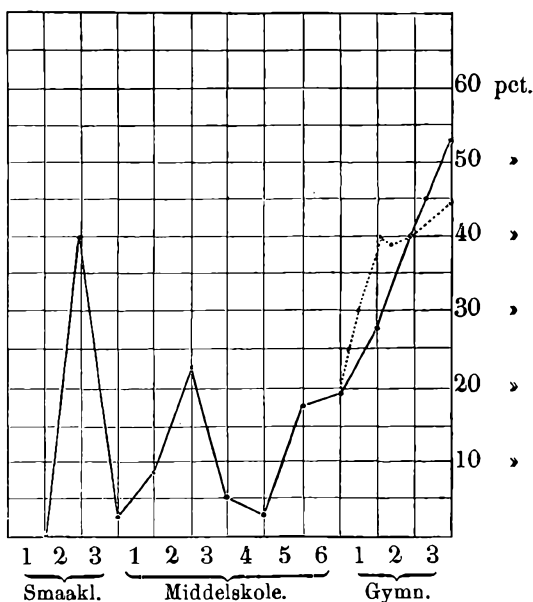
(Meddelt af skolens læge, H. Gjør.)

Der har været liden sygelighed blandt eleverne og sygdomsforfaldene forholdsvis faa.

For at kontrollere elevernes helbredstilstand har jeg til en begyndelse undersøgt elevernes synsevne og agter i indeværende skoleaar at udstrække disse undersøgelser ogsaa til brystorganerne.

Saadanne undersøgelser udføres nu i andre lande temmelig hyppig og viser sig nyttige derved, at sygdomsanlæg paa denne maade itide opdages, som ellers vilde forsømmes. Erfaring viser, at selv i familier, der holder huslæge, opdages undertiden saadanne anlæg kun leilighedsvis og ofte for sent.

Synsundersøgelsen (kfr. hosføiede schema) viser opigjennem klasserne en paa grund af de smaa tal ujævnt stigende procent af nærsynthed. Stigningen begynder egentlig først ved 5te middelklasse og kulminerer i 3dje klasse af latinalgymnasiet med 53,8 pct. I realgymnasiet stiller forholdet sig lidt bedre, for øverste klasse blot 44,4 pct.

Til synsprøverne benyttedes *Snellen XX* paa 20 fods afstand som ved rekrutundersøgelser.

Den prikkede linje tilhører realgymnasiet.

Det høje procentforhold i 2den smaa klasse maa betragtes som rent undtagelsesvis — af 27 elever var ikke mindre end 11 nærsynte. Eleverne i denne klasse er jo i regelen blot $7\frac{1}{2}$ aar gamle, og i en saadan alder ved man jo nærsynthed som regel ikke hører hjemme. Ogsaa forholdet i 2den middelklasse er exceptionelt og betinget af tilfældigheder.

Resultatet er i sine hovedtræk overensstemmende med Dr. Schjötz's undersøgelser paa Kathedralskolen 1886 (kfr. aarboeg for sundhedspleie 1886).

Efter disse undersøgelser ser det jo desværre ud, som om skolearbeidet medfører nærsynthed hos en meget betydelig procent af vore studenter. For at kunne bedømme, hvordan det hermed forholder sig, udkræves der dog lignende undersøgelser

ogsaa fra de øvrige høiere skoler her i landet, og hvad jeg her har meddelt, vil jeg kun have betragtet som et bidrag til belysningen af en sag, hvis vigtighed vel alle maa indrømme.

Flere af de uærsynte elever anbefaledes at konsulere øienlæger, og et par af dem fik ved prøverne en advarsel om, at deres plan at blive officerer muligens ikke kunde realiseres. Gutternes stilling i klassen blev naturligvis, hvor det var nødvendigt, reguleret, saaledes at de flyttedes nærmere kathedret.

I løbet af sidste vinter holdt jeg en række af foredrag for middelskolen og gymnasierne over menneskets legemsbygning og det vigtigste af sundhedslæren, og fra det nye skoleaars begyndelse er sundhedslære opført som regelmæssigt skolefag for 6te middelklasse.

Luftforholdene i klasserne maa betragtes som tilfredsstillende; i de 5 bedst besatte klasser er der som middeltal 9 m.³ luft for hver elev. Efter departementets cirkulære af 23de februar 1886 fordres blot 5 m.³

Flere væsentlige hygieniske forbedringer i skolens forskellige lokaler er udførte.

VIII.

Skolepenge og fripladse.

1. Skolepengene udgjør:

For 1ste smaaklasse	4 kroner maanedlig*)		
» 2den —	8	—	—
» 3dje —	12	—	—
» 1ste, 2den og 3dje middelklasse .	16	—	—
» de høiere klasser	20	—	—

For den nederste af to brødre fragaar en tredjedel. Af 3 brødre gaar den nederste frit, de to andre betaler helt ud. Af 4 brødre gaar den næstnederste frit, og for den nederste fragaar en tredjedel**). Yderligere nedsættelse finder ikke sted.

*) For denne klasse beregnes ikke skolepenge for august maaned.

***) Dog afrundes altid til femmere af øre, saa at der f. eks. istedenfor 33 $\frac{1}{2}$ betales 35 og for 66 $\frac{2}{3}$ betales 65 øre.

2. Skolepengene erlægges *forskuudsvis* og indbetales den første læsedag i hver maaned paa skolens kontor til kassereren. Disciplene modtager af denne en kvitteringsbog, som forældre eller verger bør lade sig forevise straks efter hver betaling.

3. Skolepenge beregnes altid for hele maaneder, nemlig fra begyndelsen af den maaned, hvori en discipel kommer ind, til slutningen af den maaned, hvori han gaar ud. Naar altsaa en discipel indmeldes til et skoleaars begyndelse, betaler han skolepenge fra 1ste august. Ligeledes betaler en discipel, der forlader skolen efter at have fuldendt dens kursus, skolepenge indtil skoleaarets udgang.

4. Naar en discipel skal forlade skolen, maa udmeldelse ske 2 maaneder forud. Hvis nogen udmeldelse sker med kortere varsel, erlægges dog skolepengene, indtil den bestemte udmeldelsestid er forløben. Fra denne regel undtages de disciple, som gaar ud efter skolens raad eller ønske.

5. Naar skolepenge ikke er betalte for 2 maaneder, kan bestyreren negte vedkommende discipel adgang til skolen.

6. Fripladse eller nedsættelse i skolepengene tilstaaes kun trængende disciple, der viser god opførsel og gjør god fremgang i skolen, og som har været skolens disciple i mindst et par aar og i denne tid har betalt skolepenge.

7. Naar en af to eller flere brødre faar friplads, bortfalder moderation for de øvrige, hvis ikke anderledes udtrykkelig bestemmes.

Ansøgninger om fripladse for det kommende skoleaar indleveres hvert aar inden den 1ste juni; de, som tidligere har friplads, maa søge paany, hvis de ønsker at beholde den*).

I det forløbne skoleaar er der uddelt fripladse til et beløb af omtrent 5400 kroner.

*) Til vejledning for dem, der agter at søge fripladse, bedes bemærket: 1) at fripladse kun undtagelsesvis tildeles i smaaskolen; 2) at friplads fortrinsvis tilstaaes disciple, hvis økonomiske vilkaar er forværrede under skolegangen.

IX.

Almindelige bestemmelser.

De, som indmelder sine børn i skolen, vedtager derved for sit vedkommende de i skolen gjældende regler, blandt hvilke særlig mærkes følgende:

1. *Skolepenge* beregnes fra begyndelsen af den maaned, hvori en discipel kommer ind i skolen, til slutningen af den maaned, hvori han gaar ud; de betales forskudsvis den første læsedag i hver maaned efter tilsigelse i klasserne dagen forud.
2. For *udmeldelse* gjælder en frist af to maaneder; der betales altsaa skolepenge helt ud for to maaneder foruden den, hvori udmeldelsen sker. En discipel, der forlader skolen efter at have fuldendt skolens kursus, betaler skolepenge indtil skoleaarets udgang.
3. Disciple, hvis forældre ikke bor her i byen, maa anbringes hos personer, som kan skaffe dem et passende hjem og i forældrenes sted være deres *foresatte*.
4. Naar en discipel ved sygdom er hindret fra at møde paa skolen, maa der snarest muligt sendes skriftlig anmeldelse derom fra hans foresatte. Udenfor sygdomstilfælde maa disciplene ikke udeblive nogen dag eller time fra skolens undervisning uden forud indhentet *samtykke af bestyreren**).
5. Skolens disciple maa ikke røge tobak paa byens gader eller pladse eller andre offentlige steder; heller ikke maa de besøge kafeer eller restaurationer, medmindre de er ifølge

*) Dersom en discipel paa grund af tvingende omstændigheder har maattet forsømme, uden at det har været muligt forud at give skolen underretning og indhente dens samtykke, da maa der i den meddelelse, som bagefter indsendes, ikke blot gjøres rede for forsømmelsens grund, men ogsaa for grunden til, at skolens samtykke ikke itide kunde indhentes. (En nærmere begrundelse af disse regler er givet i en i sin tid omdelt fællesudtalelse fra bestyrerne af Kristiania borgerskole, Nissens skole, Aars og Voss's skole og Gjertsens skole, dateret 19de december 1872).

med forældre eller foresatte eller andre paa disses vegne. Dersom disciple af skolen ønsker at danne foreninger sig imellem eller at være medlemmer af andre selskabelige foreninger, maa de dertil have bestyrerens samtykke. De maa ikke uden bestyrerens tilladelse paa nogen maade optræde offentlig (f. eks. ved dramatiske forestillinger, koncerter, turnfester m. m.

X.

Bemærkninger.

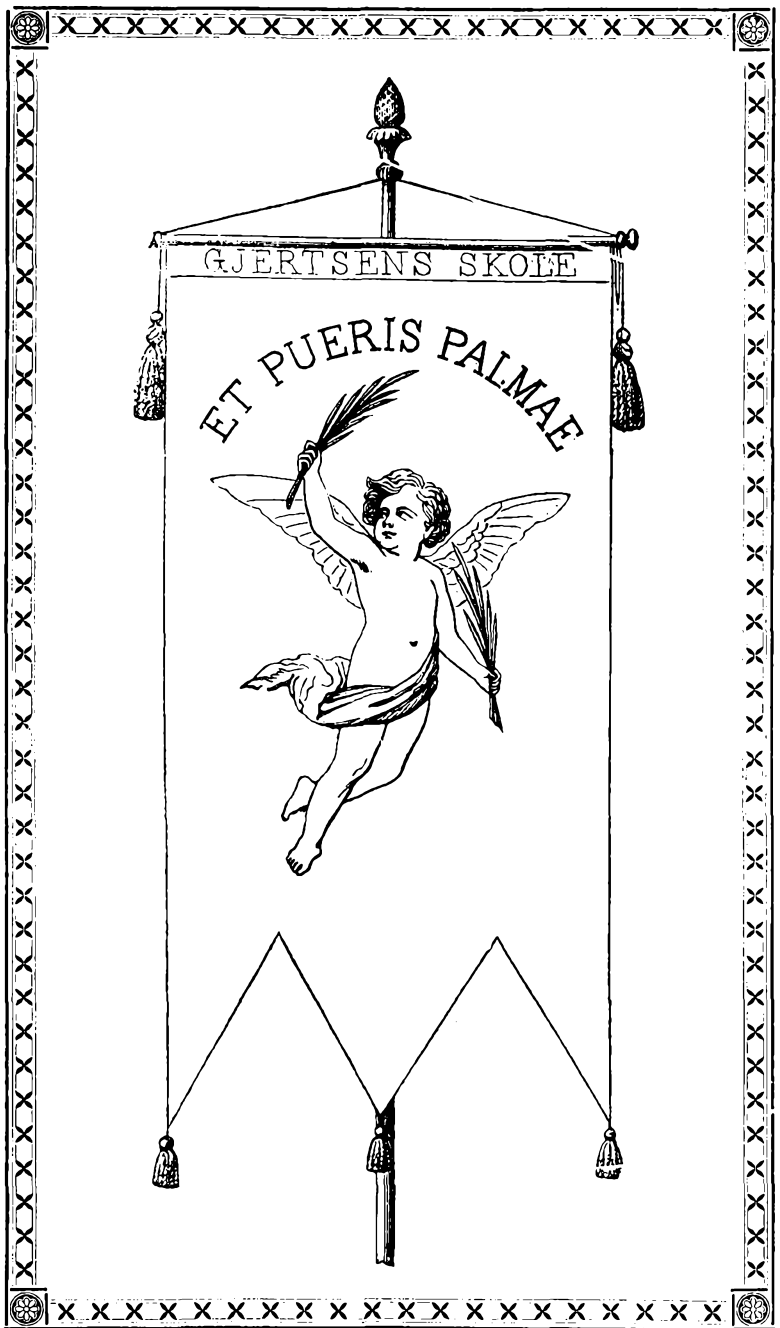
Fra begyndelsen af skoleaaret 1889 blev med kirke-departementets samtykke den daglige skoletid indskrænket til omtrent 5 timer (kl. 8⁵⁵—2¹⁰), og hver undervisningstime sat til 45 min. Samtidig blev sløid indført som fast fag i 2—6 m., og den ugentlige gymnastikundervisning i 5 og 6 m. og i 1—3 g. forøget henholdsvis til 4 og 5 timer. Denne ordning er ogsaa bleven fulgt i det sidste skoleaar og fremdeles med tilfredsstillende resultat.

I april maaned holdtes opvisning i gymnastik, hvor foruden gymnastikinspektøren tillige kirke-statsraaden og ekspeditionschefen for skolevæsenet var nærværende.

I juni foretog skolen (lærere, lærerinder og elever) en udflugt til Holmenkollen.

Skolens aarsfest fandt sted torsdag den 9de juli og ferierne varede til fredag den 21de august.

Trykt i H. Tangens bogtrykkeri.